

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กิจกรรมนักศึกษาเป็นเรื่องที่น่าสนใจ เพราะว่านักศึกษาเป็นศูนย์รวมแห่งพลัง ในกิจกรรมทั้งปวงของสถาบัน จึงถือได้ว่านักศึกษาเป็นกลุ่มที่มีพลังที่สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ขึ้นได้ทั้งภายในสถาบันและภายนอกสถาบัน ถ้าแรงพลังอันนี้ผลักดันไปในทางที่ดีก็ไม่มีปัญหา แต่ถ้าหากแรงผลักดันอันนี้เป็นไปในทางลบแล้วก็จะก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้นมากมาย ซึ่งบางครั้งก่อให้เกิดปัญหาทั้งในสถาบันและนอกสถาบัน และบางทีก็ลุกลามใหญ่โตจนกลายเป็นปัญหาของชาติในที่สุด กวญเหวนี้จึงมีผู้สนใจและศึกษาเรื่องนี้ไว้มากมาย จึงน่าจะได้อิทธิพลถึงรายละเอียดเป็นเรื่อง ๆ ดังนี้คือ

ความหมายของกิจกรรมนักศึกษา

มีนักการศึกษาที่มีชื่อเสียงหลายท่าน ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนี้ไว้ในลักษณะต่าง ๆ กันพอสรุปได้ดังนี้

เฟรดเคอริค (Robert W. Frederick) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักศึกษาหมายถึง กิจกรรมทั้งหลายในสถานศึกษา ซึ่งนักศึกษามีความสมัครใจ ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ และสถานศึกษายอมรับและสนับสนุนกิจกรรมเหล่านั้น การเข้าร่วมกิจกรรมนี้ จะไม่มีผลในการนับเป็นส่วนในการพิจารณาผลการศึกษา¹

¹Robert W. Frederick, The Third Curriculum (New York :
Appleton Century Croft, 1959), p. 6.

เฮอว์เบอร์ท (Stroup Herbert) นักการศึกษาที่มีชื่อเสียงท่านหนึ่งได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักศึกษาหมายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่ปฏิบัติภายใต้การแนะนำอย่างถูกวิธี และอยู่ในความรับผิดชอบของวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย ทั้งนี้โดยกิจกรรมนั้นไม่มีเรื่องของคะแนนเข้ามาเกี่ยวข้อง¹

จาไมอัส (Jamias Camels J.) ได้กล่าวถึงกิจกรรมนักศึกษาไว้ว่า กิจกรรมนักศึกษาหมายถึง การจัดองค์การเพื่อเตรียมเปิดโอกาส ในการเสริมประสบการณ์ พิเศษสร้างความสัมพันธ์ขั้นมูลฐาน และเป็นที่ฝึกฝนประชาธิปไตย ซึ่งนักศึกษาจะได้มีโอกาส เรียนรู้ถึงการเป็นนักประชาธิปไตยที่ดีในอนาคต เป็นการสร้างนิสัยที่มีคุณค่า ทักษะที่นำสรรเสริญคุณค้ำที่ถูกต้อง อันเป็นการสร้างประชากรที่ดี มีคุณค่าให้แก่สังคมต่อไป²

กู๊ด (Carter V. Good) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมไว้ดังนี้

"กิจกรรมนักศึกษาหมายถึง โปรแกรมและการดำเนินงานซึ่งนักเรียนนักศึกษา หรือสถานศึกษาจัดขึ้น โดยมีความมุ่งหมายเพื่อสร้างความสนุกสนาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ซึ่งเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความสามารถ ทักษะ ทักษะ แต่ไม่มีการให้หน่วยกิต ของจัดหาเงินมาดำเนินการเอง และจะคงอยู่ในความควบคุมแนะนำของสถานศึกษา การจัดกิจกรรมจะคงอยู่บนรากฐาน หรือแนวทางที่จะดำเนินการให้ไปสู่เป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้"³

จากความหมายต่าง ๆ ของกิจกรรมนักศึกษา ตามที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ นั้นพอสรุปได้ว่า กิจกรรมนักศึกษาหมายถึง กิจกรรมทั้งหลายของนักศึกษาในสถานอุดมศึกษา

¹ Stroup Herbert, Toward the Philosophy of Student Activities (Minneapolis, Minn University of Minisota Press, 1969), p. 30.

² Camel J. Jamias, "Student Extra Curriculum Activities and Public Relation," Student Problems in South East Asia University (University of Malaya, 1969), p.98.

³ Carter V. Good, Dictionary of Education, (New York : McGraw Hill Book Company, 1970), pp. 562 - 563.

โดยมีองค์กรในการบริหารงาน อันมีวัตถุประสงค์ที่จะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในด้าน
วิชาการด้านพัฒนา และด้านบริการ เพื่อที่จะสร้างความสนุกสนาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้
ส่งเสริมการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่างมีความสุขและก่อให้เกิดสมาชิก เป็นการสร้างความ
พื้นฐานและฝึกการทำงานแบบประชาธิปไตย เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้
เข้าร่วมด้วยความสมัครใจ โดยไม่มีผลของคะแนนเข้าไปเกี่ยวข้อง

ประวัติความเป็นมาของกิจกรรมนักศึกษา

กิจกรรมนักศึกษา เกิดขึ้นเมื่อมีสถาบันการศึกษาชั้นสูงเกิดขึ้น ทั้งนี้เพราะถือว่า
มนุษย์เป็นสัตว์สังคม ฉะนั้นเมื่อมนุษย์มาอยู่ร่วมกันจึงต้องสร้างระเบียบ กฎเกณฑ์ และ
กิจกรรมต่าง ๆ ขึ้น

กิจกรรมของยุโรปเกิดขึ้นในสมัยของกรีกและโรมัน เพราะว่าการศึกษาของกรีก
และโรมันเจริญก่อนประเทศอื่น นักศึกษาจึงไปจากที่ต่าง ๆ จากหลายชนชาติ จึงเกิดมี
การรวมตัวในชนชาติเดียวกันขึ้น กลายเป็นกิจกรรมตัวแทนชนชาติ เมื่อมาอยู่ร่วมกันตัวแทน
เหล่านี้ก็จะจัดกิจกรรมเป็นตัวแทนของกลุ่ม มีการรวมตัวกันเพื่อต่อสู้กับคนพื้นเมืองที่คอยเอา
รัดเขาเปรียบ เพื่อพิทักษ์ผลประโยชน์ของกลุ่ม จึงมักจะมีการทะเลาะกันระหว่างนักศึกษา
กับชาวบ้าน หรือบางครั้งมีการทะเลาะกันระหว่างนักศึกษากับครูผู้สอน นอกจากนี้ยังมี
กิจกรรมอื่น ๆ เช่น กิจกรรมรื่นเริง สังสรรค์ ปกครอง และลงโทษกันเอง ฯลฯ

ในสมัยกลาง เป็นระยะเวลาที่วิทยาการก้าวหน้ามาก มีมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง
เกิดขึ้น เช่น มหาวิทยาลัยโบโลญญา (Bologna) ในอิตาลี มหาวิทยาลัยปารีส (Paris)
ในฝรั่งเศส มีนักศึกษาจากที่ต่าง ๆ มากมาย จึงมีการรวมตัวกันเพื่อปกครองกันเองมี
การจัดสวัสดิการ สันทนาการ กีฬา คอนเสิร์ต และอื่น ๆ อีกมาก และเนื่องจากนักศึกษา
มาจากที่ต่าง ๆ กันและส่วนมากเป็นหนุ่มเป็นสาว จึงทำให้เกิดมีความประพวดีเสื่อมเสีย
ขึ้น เช่น คีบสุรา อลางวาทชาวบ้าน จึงต้องมีการควบคุมความประพวดี มีระเบียบ
ปกครองกันเอง (Self Government) เกิดขึ้น ปัจจุบันกิจกรรมต่าง ๆ ค่อย ๆ พัฒนา

ขึ้นจนมีระเบียบแบบแผนทั้งในรูปของการบริหารและการปกครอง¹

การวิวัฒนาการของกิจกรรมนักศึกษาในประเทศไทย

1. ในระยะแรกการศึกษาอยู่ในวัดมีพระเป็นครู กิจกรรมนักเรียนจึงจัดขึ้นโดยนักเรียน เช่น กีฬา แต่กิจกรรมนี้ครูไม่ยอมรับและไม่สนับสนุน ครูถือว่าเด็กมาเรียนไม่ใช่มาเล่น
2. ในระยะต่อมาครูเริ่มสนใจและให้ความสนับสนุนกิจกรรมนักเรียนเพราะความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีมากขึ้น แต่ผู้บริหารยังไม่ยอมรับ เพราะถ่ายอมรับแล้วจำเป็นต้องให้การสนับสนุน
3. กิจกรรมนักเรียนได้รับความสนับสนุนโดยคณะครู และยอมรับโดยผู้บริหารถือเป็นกิจกรรมนอกหลักสูตร
4. ระหว่าง พ.ศ. 2480 - 2490 เป็นระยะที่ก่อนสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 ประเทศไทยไม่ได้ติดต่อกับต่างประเทศ แนวคิดใหม่ทางการศึกษามีน้อยและมีแนวโน้มเสี่ยงไปทางยุโรป กิจกรรมเน้นหนักไปทางค่านิยมชนทหาร การกีฬา และเนตรนารี และการพานักเรียนไปร่วมพิธีกรรมทางศาสนา
5. ระหว่าง พ.ศ. 2490 - 2500 เป็นระยะหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เราเริ่มส่งคนไปเรียนที่อเมริกา เป็นการเริ่มการศึกษาแผนใหม่ จัดการศึกษา โดยเน้นที่ตัวนักเรียน ระยะนี้จึงเป็นยุคของกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยเน้นกิจกรรมประกอบการเรียน
6. ระหว่าง พ.ศ. 2500 - 2510 เป็นยุคของการจัดการศึกษาที่เจริญรอยตามอเมริกา มีความเชื่อว่าทำให้การศึกษาเป็นการวางรากฐานเพื่อการปกครองในระบอบ

¹ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, "เอกสารประกอบการเรียนวิชาองค์การและกิจกรรมนักศึกษา, (421650), ภาคเรียนที่ 2, (2521).

ประชาธิปไตย กิจกรรมเด่น ๆ ในยุคนี้ เช่น สภานักเรียน ชุมนุมต่าง ๆ สมาคมครูผู้ปกครอง (P.T.A.) เป็นต้น

7. ระหว่าง พ.ศ. 2510 - 2516 เป็นระยะที่นำเอาความคิดของอเมริกามาผสมผสานกับความคิดของไทย พยายามปรับปรุงรูปแบบของสภานักเรียนและชุมนุมต่าง ๆ สภานักเรียน (Student Council) ค่อย ๆ กลายเป็นสโมสรนักเรียน (Student Union) และคณาธิการเมืองเข้ามาแทรก

8. ระหว่าง 14 ตุลาคม 2516 ถึง 6 ตุลาคม 2519 เป็นยุคที่เกิดความเข้าใจไขว่เขวระหว่างชุมชนทางวิชาการ (Academic Community) และชุมชนทางการเมือง (Political Community) โดยมีความเชื่อว่าในโรงเรียนนั้นนักเรียนมีอำนาจสูงเปลี่ยนแปลงบทบาทของนักเรียนเป็นชนชั้นปกครอง มีการเมืองเข้ามาแทรก กิจกรรมที่จัดเป็นกิจกรรมนอกหลักสูตร โดยมุ่งบริการสังคมที่ขาดความพร้อม

9. ระหว่าง 6 ตุลาคม 2519 ถึงปัจจุบัน ในระยะแรก ๆ รัฐห้ามมีกิจกรรมนักเรียนไม่อนุญาตให้มีชุมนุม สภานักเรียน แต่ในปี 2520 รัฐก็อนุญาตให้มีกิจกรรมได้ โดยการจำกัดให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล¹

ปรัชญาในการจัดกิจกรรมนักศึกษา

ปรัชญาในการจัดกิจกรรมนักศึกษาของแต่ละสถาบันย่อมแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับว่าสถาบันนั้น ๆ จะกำหนดอย่างไร เช่น ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กำหนดปรัชญาเกี่ยวกับกิจกรรมไว้ว่า

¹ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์, การบริหารกิจการนักเรียน แผนกเอกสารและการพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, (2520), หน้า 102 - 103.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยืนยันในปณิธานที่จะจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศและ
กิจกรรมนิสิตทุกด้าน เพื่อพัฒนาการอันสมบูรณ์ของนิสิต ในด้าน วิชา ปัญญา
พลานามัย จิตใจ และสังคม มหาวิทยาลัยมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมความสัมพันธ์และ
ความรับผิดชอบ ระหว่างอาจารย์กับนิสิตอยู่เสมอ นิสิตย่อมได้รับการปลูกฝัง
ให้มีความรับผิดชอบ มีน้ำใจ และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีโอกาสที่จะแสดง
ความสามารถ ปฏิบัติงานที่มีประโยชน์ ตามความสนใจและความถนัดของตน

นิสิตจุฬาลงกรณ์พึงเป็นแบบอย่างของพลเมืองไทย จึงควรอบรมบ่มนิสัยให้
มีศีลธรรมจรรยาสูงพอที่จะดำรงตนและนำผู้อื่นให้ดำรงชีวิตที่ถูกต้องของ กุศลปร
กฤษณ์หรือภาพ สามารถเลือกและรับขนบธรรมเนียมสากล มาปรับให้เข้ากับ
วัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของชาติที่ตนยึดถืออยู่เสมอ

มหาวิทยาลัยตระหนักในคุณค่าของการจัดองค์การและกิจกรรมนิสิตว่า เป็น
การให้การศึกษาทางอ้อม และสร้างสรรคประสบการณ์กว้างขวาง ซึ่งมี
ความสำคัญไม่น้อยกว่าความรู้ทางวิชาการ นิสิตจึงควรได้รับการสนับสนุนให้
เข้าร่วมกิจกรรมตามความสมัครใจ เพื่อได้รับการปลูกฝังคุณธรรม และพัฒนา
บุคลิกภาพอันพึงประสงค์ ทั้งนี้โดยหวังว่า นิสิตที่จบจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
นี้จะเป็นนิสิตอย่างเต็มภาคภูมิ¹

จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมนักศึกษา

เฟรคเดอริก (Robert W. Frederick) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมนิสิต
มีความมุ่งหมายดังนี้คือ

1. เพื่อเป็นการเตรียมตัวนิสิตสำหรับการดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย
2. เพื่อส่งเสริมความมีระเบียบวินัยในตนเอง (Self Discipline)
3. เพื่อให้รู้จักวิธีทำงานร่วมกัน
4. เพื่อเพิ่มพูนความสนใจของนิสิตให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

¹ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, แผนกประชาสัมพันธ์, สำนักงานอธิการบดี, พระแก้ว,
(2521), หน้า 33.

5. เพื่อให้สำนึกในการปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบแบบแผนต่าง ๆ
6. เพื่อพัฒนาความสามารถพิเศษของนิสิต
7. เพื่อส่งเสริมแรงขับที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษา
8. เพื่อพัฒนาความสามัคคีของหมู่คณะในสถาบัน¹

จาไมอัส (Jamias Camels J.) ได้สรุปวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม นิสิตไว้ดังนี้

1. เพื่อฝึกฝนการมีส่วนร่วมในวิถีทางแห่งประชาธิปไตย
2. เพื่อพัฒนาสติปัญญา และสร้างความคิดริเริ่มในค่านักศึกษา
3. เพื่อฝึกนักศึกษาให้เห็นความงามและความสำคัญทั้งทางด้านศิลปะและสังคม
4. เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ค้นพบและพัฒนาความสามารถพิเศษของตน
5. เพื่อสร้างเสริมความร่วมมือในสังคม
6. เพื่อฝึกวินัยให้นักศึกษารูสำนึกถึงกฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ
7. เพื่อสร้างเสริมขวัญของนักศึกษาในสถาบันการศึกษา²

มิลเลอร์ (Franklin A. Miller) และคณะของเขาได้กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของกิจกรรมนักศึกษาซึ่งน่าจะยึดเป็นแนวทางในการกำหนดจุดมุ่งหมาย ในการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาได้ ซึ่งเขากล่าวว่า การจัดกิจกรรมนักศึกษาเพื่อมุ่งให้เกิดประโยชน์ 4 ประการ คือ

¹Robert W. Frederick. The Third Curricular, (New York : Appleton Century Croft, 1959), pp. 51 - 52.

²Camel J. Jamias, "Student Extra Curriculum Activities and Public Relation," Student Problems in South East Asia University (University of Malaya, 1969), p. 98.

1. เพื่อประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับตัวนักศึกษาเอง
2. เพื่อประโยชน์ในแง่ส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตร
3. เพื่อประโยชน์ที่จะทำให้การบริหารมีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. เพื่อประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับสังคม¹

มุลเลอร์ (Kate Hevener Mueller) นักการศึกษาที่มีชื่อเสียงท่านหนึ่ง ได้สรุปบทบาทของกิจกรรมนักศึกษาออกมาได้ 3 ประการ คือ

1. เป็นการดำเนินการเพื่อกระบวนการทางสังคมของนักศึกษา
2. เป็นการให้โอกาสนักศึกษาได้หาประสบการณ์ในการทำงาน
3. เพื่อพัฒนาการทำงานเป็นกลุ่ม และพัฒนาความเป็นผู้นำของบุคคล²

สำหรับประเทศไทย หลังจากปฏิบัติการปกครองเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2519 ก็ได้มีการประชุมอธิการบดีและตัวแทนของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาเรื่องการวางระเบียบการจัดตั้งสโมสรนิสิตนักศึกษา และการอาสาพัฒนาชนบทของนิสิตนักศึกษา เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2521 และวันที่ 30 มกราคม 2521 ที่ประชุมได้สรุปวัตถุประสงค์ของกิจการนิสิตนักศึกษาเสียใหม่ดังนี้

1. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมแก่นิสิตนักศึกษา
2. เพื่อส่งเสริมความสามัคคีในหมู่นิสิตนักศึกษา
3. เพื่อส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทั้งในค่านวิชาการ ประสบการณ์วิชาชีพแก่นิสิตนักศึกษา

¹Franklin A. Miller and Others, Planning Student Activities, (Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, 1956), pp 13 - 20.

²Kate Hevener Mueller, Student Personnel Work in Higher Education, (Boston : Houghton Mifflin Company, 1961), p.253.

4. เพื่อปลูกฝัง และ รักษาไว้ซึ่ง วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และ
เอกลักษณ์อันดีงามของชาติ

5. เพื่อส่งเสริมพัฒนา ามัยและพัฒนาบุคลิกภาพ

6. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกัน

7. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย

ต่อมาเมื่อมติคณะรัฐมนตรีหรืออนุชาติใหม่มหาวิทยาลัยดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรม
นักศึกษาได้แล้ว ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้มีหนังสือลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2521 แจ้งให้
มหาวิทยาลัยทุกมหาวิทยาลัยได้ถือปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวเหมือนกันหมด¹

กล่าวโดยสรุป การจัดกิจกรรมนักศึกษาที่เพื่อที่จะส่งเสริมและพัฒนา นักศึกษาใน
ด้านต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. ส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิชาการ
2. พัฒนาความสัมพันธ์ทางสังคม
3. เพื่อฝึกให้นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
4. เพื่อส่งเสริมค่านิยมที่ดีขึ้น และให้มีมาตรฐานสูงขึ้น

หลักในการจัดกิจกรรมนักศึกษา

นักศึกษาน่ามีชื่อเสียงหลายท่าน ได้ สนองแนะแนวทางในการจัดกิจกรรมนักศึกษา
ไว้ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ก็เพื่อปลูกฝังและพัฒนา
บุคลิกภาพของนักศึกษาในทุก ๆ ด้านคือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ

¹ทบวงมหาวิทยาลัย, ระเบียบและข้อบังคับสโมสรมิสิตนักศึกษา และเอกสารที่
เกี่ยวข้องกับเรื่องกิจการนิสิตนักศึกษา, (2521), หน้า 3, 12.

2. หลักในการควบคุมกิจกรรม ต้องมุ่งส่งเสริมวัตถุประสงค์ของสถาบันนั้น
3. นโยบาย การควบคุม และการตัดสินใจของสถาบันในเรื่องการจัดกิจกรรม ควรขึ้นอยู่กับเหตุผลทางด้านศีลธรรม และภูมิหลังของการศึกษาไม่ควรใช้อำนาจทางครอบครั้ว และสิ่งแวลล้อมอื่น ๆ ทางสังคม ฉะนั้นการควบคุมกิจกรรมควรกำหนดขอบเขตไว้อย่างกว้าง ๆ ให้สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม
4. เนื่องจากนักศึกษาทุกคนมีความแตกต่างกันในด้านวุฒิภาวะ ด้านพื้นฐานทางครอบครัว และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ทางสังคม ฉะนั้นการควบคุมกิจกรรมควรกำหนดขอบเขตไว้อย่างกว้าง ๆ ให้สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม
5. การรวมกิจกรรมของนักศึกษา เป็นเพียงบทบาทหนึ่งเท่านั้น ในฐานะที่นักศึกษามีความสัมพันธ์กับสถานศึกษาโดยตรง การควบคุมจึงควรคำนึงถึงว่านักศึกษามีส่วนรับผิดชอบต่อสถาบันด้วย¹

มิดเดิลตัน (W.E. Middleton) นักการศึกษาผู้มีชื่อเสียงอีกท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ว่า การจัดกิจกรรมนักศึกษาควรยึดหลักดังต่อไปนี้

1. นักศึกษาทุกคนมีส่วน เป็นสมาชิกของสถาบัน
2. การให้นักศึกษามีส่วนร่วมและการเข้าร่วมในกิจกรรมใด ๆ ให้เป็นไปตามหลักประชาธิปไตย
3. กิจกรรมนักศึกษาควรส่งเสริมนักศึกษาในด้าน การปรับตัวทางสังคม
4. โครงการกิจกรรมทุก โครงการต้อง เป็นการสร้างเสริม โดยอาศัยพื้นฐานจากความต้องการของนักศึกษาและของสถาบันเป็นหลัก
5. กิจกรรมต่าง ๆ ควรได้รับการแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม อาจารย์ที่ปรึกษาควรเป็นผู้แนะนำ
6. ค่าใช้จ่ายในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา ควรให้น้อยที่สุดเท่าที่สามารถจะเป็นไปได้

¹ พิษณุ ผาสุข, "การบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518), หน้า 13.

7. นักศึกษาและบุคลากรที่จะทำงานผูกพันกับกิจกรรมนักศึกษาต้องเป็นผู้มีความกระตือรือร้น

8. ผู้บริหารสถาบัน ควรให้อำนาจยับยั้งได้ แต่ไม่ควรใช้อำนาจนั้นบ่อย

9. งานของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม ควรถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของงานครู

10. เวลาที่จัดกิจกรรมควรใช้นอกเวลาเรียน

11. สถาบันการศึกษาและชุมชนจะต้องได้รับทราบเกี่ยวกับโครงการของการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

12. ต้องถือว่างานกิจกรรมนักศึกษามีส่วนสำคัญเท่ากับงานด้านอื่น ๆ ของสถาบัน

13. กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น ควรมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมทางวิชาการ

14. นักศึกษาคควรได้รับการแนะนำในการเข้าร่วมกิจกรรมให้เหมาะสมกับความถนัดของตน

15. การจัดกิจกรรมนักศึกษาคควรให้นักศึกษาทุกคนมีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมนั้น

16. กิจกรรมนักศึกษาคควรส่งเสริมค่านิยมที่ดี¹

กิจกรรมนักศึกษาคจะบรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบันหรือไม่ หรือจะมีปัญหาอย่างไรหรือไม่นั้น องค์การหรือสโมสรนักศึกษาเป็นตัวจักรที่สำคัญยิ่ง เพราะเป็นผู้จัดและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบัน

เฮอว์วิน (Irwin F. A.) นักการศึกษาที่มีชื่ออีกท่านหนึ่งได้กล่าวถึงลักษณะขององค์การนักศึกษาที่ดีไว้ว่า องค์การนักศึกษาที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

¹W.E. Middleton, "Basic Principle of Extracurricular Activities," XXXI (April 1960) : 236 - 237.

1. เป็นศูนย์รวมของกิจกรรมทั้งหมดที่จัดขึ้นในสถานนั้น ๆ
2. จะคงได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร หรือหัวหน้าสถานศึกษาและหัวหน้าสถานศึกษาจะคงสร้างความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับบทบาทขององค์การนักศึกษาด้วย
3. เป็นพลังแห่งอำนาจ ฉะนั้นองค์การนักศึกษาจึงควรจะได้รับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาโดยส่วนรวม และอาศัยหลักการของประชาธิปไตย ในการวางหลักปฏิบัติงาน
4. องค์การนักศึกษาคควรรับฟังความคิดเห็น และขอเสนอแนะในการปฏิบัติงานจากนักศึกษาโดยส่วนรวม อีกทั้งต้องได้รับการสนับสนุนจากนักศึกษาทุกคนในอันที่จะปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่ขององค์การนักศึกษา
5. สมาชิกขององค์การนักศึกษา ควรประกอบด้วยตัวแทนจากชั้นปีต่าง ๆ เข้ามาร่วมงานเพื่อส่วนรวม¹

ผลการวิจัยเกี่ยวกับงานกิจกรรมนักศึกษา

เนื่องจากองค์การนักศึกษาเป็นศูนย์รวมแห่งพลังและเป็นตัวจักรในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว จึงมีผู้สนใจและทำการศึกษาไว้มากมาย เช่น วชิรญา บัวศรี ได้ศึกษาและวิเคราะห์ถึงความสำคัญและผลสำเร็จของกิจกรรมนิสิตนักศึกษาในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร 12 คน อาจารย์ 60 คน และนักศึกษา 120 คน ในสถานอุดมศึกษา 6 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารเห็นความสำคัญของกิจกรรมนิสิตมากที่สุด กลุ่มอาจารย์ให้ความเห็นรองลงมา ส่วนนิสิตนักศึกษาเห็นความสำคัญของกิจกรรมของตนน้อยที่สุด ทางด้านความสำเร็จของกิจกรรมนั้น ทั้ง 3 กลุ่มให้ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ กลุ่มผู้บริหารเห็นว่ากิจกรรมนักศึกษาประสบผลสำเร็จอยู่ในขั้นปานกลาง กลุ่มอาจารย์เห็นว่ากิจกรรมนักศึกษาประสบผลสำเร็จมาก แต่

¹Irwin E.A. "The Student Council," School Executive, (McGraw-Hill Book Company, 1967), pp. 168 - 178.

กลุ่มนักศึกษามีความเห็นว่ กิจกรรมนักศึกษาประสบผลสำเร็จจนอยที่สุด¹

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ สายันต์ บุรณไทย ซึ่งได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อองค์การนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ โดยสุ่มตัวอย่างจากผู้บริหาร 40 คน อาจารย์ 130 คน และนักศึกษา 220 คน จาก 6 สถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ ผลจากการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีทัศนคติชอบภาพขององค์การนักศึกษาโดยทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ²

ในปี พ.ศ. 2517 อนันต์ ภูมิวรรณ ได้ศึกษาเรื่องกิจกรรมนิสิตในวิทยาลัยวิชาการศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ 42 คน นิสิต 323 คน จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา 4 แห่งคือ บางแสน พิษณุโลก มหาสารคาม และสงขลา จากผลการวิจัยพบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นตรงกันว่า กิจกรรมที่จัดขึ้นนั้น ได้รับผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์พอสมควร สำหรับเรื่องการดำเนินงานในการจัดกิจกรรมนั้น นิสิตมีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมอยู่ในเกณฑ์ไม่เท่าที่ควร เนื่องจากมีอุปสรรคทางการเงินเป็นสำคัญ แต่อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า วิธีดำเนินงานในการจัดกิจกรรมนั้น อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้แล้ว³

จากการวิจัยของ อัจฉรา วิวัฒนานนท์ ซึ่งได้วิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการปกครองนิสิต และกิจกรรมนิสิต โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ 100 คน นิสิตในคณะต่าง ๆ 7 คณะ จำนวน 700 คน จากผลการ

¹ อ้างถึงใน สายันต์ บุรณไทย, "การเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อองค์การนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่," (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521), หน้า 11.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 92.

³ อนันต์ ภูมิวรรณ, "การจัดกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยวิชาการศึกษา," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย, 2518), หน้า 9.

วิจัยพบว่า กลุ่มอาจารย์และกลุ่มนิสิตมีความเห็นแตกต่างกันในทำนองขัดแย้งมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการปกครองนิสิต ส่วนในด้านการจัดกิจกรรมปรากฏว่าความคิดเห็นในกลุ่มต่าง ๆ เป็นไปในทำนองสอดคล้องของกันว่าการจัดกิจกรรม โดยจัดเป็นชมรมตามความสนใจ เป็นสิ่งที่น่าสนับสนุนและสมควรให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาสำหรับชมรมด้วย¹

การวิจัยเรื่องกิจกรรมนิสิตนี้ ในปี พ.ศ. 2509 อูทิศ ชัมพานนท์ ได้สำรวจทัศนคติของนิสิตใหม่ (หลักสูตร 4 ปี) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีต่อกิจกรรมนิสิต โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง จำนวน 226 คน ผลจากการศึกษาพบว่า กิจกรรมนิสิตที่จัดขึ้นในแต่ละครั้งให้ผลดีแก่นิสิตทุกคนหรือไม่ ข้อนี้จะสัมพันธ์กับความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนิสิต กล่าวคือ ถ้านิสิตมีความรับผิดชอบต่อน้อย กิจกรรมที่จัดขึ้นก็ย่อมให้ผลต่อนิสิตน้อยด้วย²

นอกจากนี้ยังมีการสำรวจทัศนคติของนิสิตต่องานดำเนินงานขององค์การนิสิตในทำนองเดียวกันนี้อีก เช่น สุทธิศักดิ์ ทหารวานิช ได้ศึกษาทัศนคติและความคิดเห็นของนิสิตคณะครุศาสตร์ที่มีต่อคณะกรรมการบริหารองค์การนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยปีการศึกษา 2509 ผลการวิจัยพบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานของคณะกรรมการสโมสรนิสิต ส่วนทัศนคติเกี่ยวกับการดำเนินงานโดยทั่วไปนั้น นิสิตส่วนใหญ่ให้ความไว้วางใจและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี³

¹ อัจฉรา วิวัฒนานนท์, "การวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เกี่ยวกับการปกครองนิสิต และกิจกรรมนิสิต" (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2510) ; หน้า 24.

² อูทิศ ชัมพานนท์, "สำรวจทัศนคติของนิสิตใหม่ (หลักสูตร 4 ปี) ของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีต่อกิจกรรมนิสิตปี 2509," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์บัณฑิต 2510) หน้า 57 - 58.

³ สุทธิศักดิ์ ทหารวานิช, "ทัศนคติและความคิดเห็นของนิสิตคณะครุศาสตร์ที่มีต่อกรรมการสโมสรนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์บัณฑิต, 2509) หน้า 37-42.

เกี่ยวกับการบริหารกิจการนักศึกษา พิษณุ ผาสุข ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่า องค์การ สภา หรือสโมสรนักศึกษามีประโยชน์น้อย¹

และจากการวิจัยเรื่องทำนองเดียวกันนี้ ซึ่ง จรัส โพธิศิริ ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคใต้ พบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่า องค์การนักศึกษามีประโยชน์น้อย²

การวิจัยของต่างประเทศเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา มีนักวิจัยหลายท่านได้ให้ความสนใจ และได้ทำการวิจัยเรื่องนี้ไว้ เช่น ในปี ค.ศ. 1960 คาลิช (Kalish R.A.) และเบอส์เตส (Bertes O.J.) แห่งมหาวิทยาลัยฮาวาย ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจทัศนคติของนิสิตที่มีต่อกิจกรรมของมหาวิทยาลัย เนื่องจากมีปัญหาวานิสิตไม่ค่อยสนใจกิจกรรมในการวิจัยครั้งนี้เขาได้ใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 150 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า ถ้านิสิตมีความรู้และความสนใจในกิจกรรมจะมีทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมนั้น และจะมีผลไปถึงการให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมนั้น ๆ ด้วย³

ฟินลีย์ (Finley Thomas M.) ได้ทำการศึกษาขอบเขตและประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมของวิทยาลัยในรัฐเพนซิลวาเนีย โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นจาก

¹ พิษณุ ผาสุข, "การบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยครู ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย, 2518), หน้า 406.

² จรัส โพธิศิริ, "การบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคใต้," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย, 2518), หน้า 347.

³ Kalish R.A. and Bertes, O.J. "A Survey of Student Activities Toward the Campus Activities at the University of Hawaii," The Personnel and Guidance Journal, 39 (December 1960) : 290-292.

ผู้บริหารและนักศึกษาจำนวน 21 วิทยาลัยด้วยกัน สำหรับกลุ่มผู้บริหารนั้นสอบถามเกี่ยวกับการจัดและการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา ส่วนนักศึกษานั้นสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัด และการบริหารงานค่านนี้ ผลการวิจัยพบว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหารและนักศึกษามีความเห็นว่าการจัด การดำเนินงาน และการบริหารงานค่านกิจกรรมนิสิตนักศึกษาอยู่ในสภาพที่น่าพอใจ¹

ประเภทของกิจกรรมนักศึกษา

กิจกรรมนักศึกษาที่จัดขึ้นมีมากมาย การแบ่งกิจกรรมก็แตกต่างกันออกไป แล้วแต่ว่าสถาบันการศึกษาแต่ละแห่งจะเห็นว่าเหมาะสม แต่ถ้าวจะแยกออกตามลักษณะของกิจกรรมที่ทำแล้วจะแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภทคือ

1. กิจกรรมค่านวิชาการ ส่วนมากมักจะแบ่งเป็นชมรมต่าง ๆ เช่น ชมรมภาษาไทย ชมรมภาษาอังกฤษ ชมรมคณิตศาสตร์ ชมรมวิทยาศาสตร์ ฯลฯ
2. กิจกรรมค่านบำเพ็ญประโยชน์หรือฝ่ายพัฒนาสังคม แบ่งออกเป็นชมรมต่าง ๆ เช่น ชมรมอาสาพัฒนา ชมรมลูกเสือ และผู้นำบำเพ็ญประโยชน์ ชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติ ชมรมคชคานยาเสพคิด ชมรมส่งเสริมมนุษยวิโลก ฯลฯ
3. กิจกรรมค่านศิลปวัฒนธรรม แบ่งออกเป็น ชมรมดนตรีไทย ชมรมนาฏศิลป์ ชมรมศิลป์พื้นเมือง ชมรมพุทธศาสตร์ ชมรมศิลป์ และชุมนุมนักประพันธ์ ฯลฯ
4. กิจกรรมค่านกีฬา แบ่งออกเป็น ชมรมฟุตบอล ชมรมบาสเก็ตบอล ชมรมวอลเลย์บอล ชมรมตะกร้อ ฯลฯ²

¹Finley Thomas M. "The Scope and Effectiveness of the Student Personnel Service of the Junior College of Pensynvania," Dissertation Abstracts 19 (No. 2, 1958) : 126A.

²ข้อบังคับสภาการฝึกหัดครู "ว่าด้วยสโมสรนักศึกษาวิทยาลัยครู" 2521, กระดาษโรเนียว, หน้า 9.

กิจกรรมดังกล่าวแล้วนี้จะเห็นว่า ได้รับความสนใจจากนิสิตนักศึกษาแตกต่างกัน ออกไปตามยุคตามสมัย เช่น ก่อนนี้กิจกรรมที่ได้รับความสนใจจากนิสิตนักศึกษามากได้แก่ กิจกรรมในคานกีฬา และคานวิชาการจะเห็นได้จากการจัดแข่งขันกีฬาระเภทต่าง ๆ เช่น กีฬาสี กีฬาประเพณี กีฬาระหว่างสถาบัน ฯลฯ หรือจากการจัดชุมนุมวิชาการประเภทต่าง ๆ เช่น การจัดนิทรรศการทางวิชาการ ฯลฯ แต่อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากเหตุการณ์วันที่ 14 ตุลาคม 2516 เป็นต้นมา นิสิตเริ่มให้ความสนใจฝ่ายบำเพ็ญประโยชน์และฝ่ายศิลปวัฒนธรรม มากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทัศนคติของนักศึกษาในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะมุ่งพัฒนาสังคม มากขึ้น มีความตั้งใจที่จะทำงานเพื่อส่วนรวมมากขึ้น และในขณะเดียวกันก็พยายามหาทาง ที่จะรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของชาติมากขึ้น จึงนับว่าเป็นนิมิตอันดี ที่เยาวชนของชาติมีแนวโน้มที่จะทำหน้าที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติมากขึ้น

ถ้าจะแยกให้ละเอียดลงไป เพื่อความสะดวกแก่การเข้าใจแล้ว กิจกรรมนักศึกษา แบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. กิจกรรมที่นักศึกษามีส่วนปกครองตนเอง เช่น องค์การนักศึกษา สภานักศึกษา เป็นต้น
2. กิจกรรมเกี่ยวกับการบำเพ็ญประโยชน์ เช่น ชมรมบำเพ็ญประโยชน์ ชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การรณรงค์เพื่อทำความสะอาดถนนหนทาง ชมรมอาสาพัฒนา เป็นต้น
3. กิจกรรมทางศาสนา เช่น กิจกรรมทางพุทธศาสนา และกิจกรรมทางศาสนาอื่น ๆ
4. กิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับวันสำคัญของชาติไทย กิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีของท้องถิ่นและของประเทศ กิจกรรมเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์
5. กิจกรรมเกี่ยวกับกีฬา เช่น การแข่งขันกีฬาสี การแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบัน

6. กิจกรรมเกี่ยวกับการพูดและการแสดง เช่น ปรากฏา และโต้วาที การแสดงละคร เป็นต้น
7. กิจกรรมเกี่ยวกับดนตรี เช่น ดนตรีไทย ดนตรีสากล
8. กิจกรรมทางวิชาการ ได้แก่ชมรมทางวิชาการต่าง ๆ เช่น ชมรมภาษาไทย ชมรมภาษาอังกฤษ ชมรมวิทยาศาสตร์ ฯลฯ
9. กิจกรรมเกี่ยวกับความสนใจพิเศษ เช่น ชมรมการถ่ายภาพ
10. กิจกรรมเกี่ยวกับการพิมพ์ เช่น ชมรมหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์รายเดือน หนังสือพิมพ์ประจำปี หนังสือรุ่น เป็นต้น
11. กิจกรรมเกี่ยวกับทัศนศึกษา เช่น จัดทัศนจร จัดทัศนศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น¹

ปัญหาในการจัดกิจกรรมนักศึกษา

จอห์นสัน (Edgar G. Johnston) ได้ชี้แจงให้เห็นข้อบกพร่องในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งทำให้กิจกรรมนักศึกษาไม่บรรลุผลตามความมุ่งหมายเท่าที่ควร ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

1. สถาบันรับโครงการต่าง ๆ โดยที่อาจารย์และนักศึกษายังไม่เข้าใจหน้าที่ และวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง
2. สถาบันยังไม่แน่ใจในวิถีทางประชาธิปไตย ขาดความเชื่อถือในความสามารถของนักศึกษาในการวางแผน การตัดสินใจ และความรับผิดชอบ

¹ เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ การบริหารกิจการนักเรียน (แผนกเอกสาร และการพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก 2520); หน้า 106 - 107.

3. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษา มีขอบเขตจำกัดมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีกฎระเบียบที่ไม่เปิดโอกาสโดยทั่วไป

4. กิจกรรมต่าง ๆ เป็นเรื่องของการแข่งขันมากเกินไป ทำให้ขาดความร่วมมือ

5. กิจกรรมไม่มีความสัมพันธ์กับหลักสูตรเลย ทำให้นักศึกษามองไม่เห็นประโยชน์

6. ขาดการประเมินผล

7. สถาบันฝึกหัดครูไม่มีการเตรียมครูใหม่ในการที่จะออกไปรับผิดชอบกิจกรรมให้เหมาะสม

8. อาจารย์ที่รับผิดชอบ ไม่ได้ได้รับความสนใจจากผู้บริหารในการพิจารณาชั่วโมงการทำงาน¹

สำหรับในส่วนที่เป็นสาเหตุให้สิดิไม่สามารถร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ได้ นั้น เฟรดเคอว์ริค (Robert W. Frederick) ได้วิเคราะห์องค์ประกอบที่เป็นสาเหตุไว้ดังนี้

1. เวลาที่ทำกิจกรรมนั้น นักศึกษาไม่ว่าง
2. นักศึกษาต้องทำงานหารายได้ เพื่อช่วยตัวเองจึงไม่มีเวลาร่วมกิจกรรม
3. นักศึกษาต้องทำงานที่บ้านเพื่อช่วยเหลือครอบครัว
4. สถานที่พักของนักศึกษาอยู่ไกลสถานศึกษา ตารไปมาไม่สะดวก
5. การคมนาคมไม่สะดวก ไม่มีความปลอดภัย
6. นักศึกษาไม่สามารถจ่ายค่ากิจกรรมนั้น ๆ ได้ เนื่องจากกิจกรรมบางอย่าง

ของเสียค่าใช้จ่ายสูง

---

¹Edgar G. Johnston, "Critical Problems in the Administration of Student Activities," National Association of Secondary School Principle XXXVI (Feb. 1952) : 3 - 12.

7. นักศึกษาเป็นคนเก็บตัว ซ้ำๆ ไม่อยากร่วมกิจกรรม
8. ผู้ปกครองไม่สนับสนุน¹

ประโยชน์ของกิจกรรมนักศึกษา

1. ทำให้นักศึกษาได้กระทำสิ่งที่ตนเองสนใจ
2. กิจกรรมนักศึกษาช่วยให้มีประสบการณ์ในการทำงาน
3. กิจกรรมนักศึกษาช่วยให้นักศึกษาเป็นคนมีน้ำใจ รักพวกพ้องและรักโรงเรียน
4. กิจกรรมนักศึกษาช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
5. กิจกรรมนักศึกษาช่วยทำให้บทเรียนมีความหมายขึ้น
6. กิจกรรมนักศึกษาทำให้เกิดความร่วมมืออย่างดีระหว่างนักศึกษา ครู อาจารย์ และผู้บริหาร
7. กิจกรรมนักศึกษาจะช่วยสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
8. กิจกรรมบางอย่างมีประโยชน์โดยตรงต่อสังคม เช่น กิจกรรมลูกเสือ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และการออกค่ายอาสาพัฒนา

ผลเสียของกิจกรรมนักศึกษา

1. ถ้าจัดกิจกรรมไม่ดี จะทำให้นักศึกษาไม่มีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง ทำให้เห็นว่ากิจกรรมเป็นเรื่องของคนส่วนน้อย
2. ถ้านักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมมากเกินไป อาจทำให้ผลการเรียนลดลง
3. กิจกรรมบางอย่างต้องลงทุนมาก เช่น การละคร การถ่ายภาพ โรงเรียนไม่สามารถจะช่วยเหลือได้ทั้งหมด ทำให้ผู้ปกครองเดือดร้อน

¹Robert W. Frederick, The Third Curricular (New York :
Appletons Century Crofts, 1959), p.53.

4. กิจกรรมที่นำไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ อาจจะนำภัยมาสู่สถาบันและประเทศชาติ

ได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

---

¹ เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, การบริหารกิจการนักเรียน, (แผนกเอกสารและ
การพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, พฤศจิกายน 2520, หน้า 108-112.